

Etiske retningslinjer for undervisning og veiledning

Fakultet for utøvende kunsthøgskolen har vedtatt egne etiske retningslinjer for undervisning og veiledning innen musikk og dans, som supplement til øvrig etisk regelverk ved UiS og i statstjenesten.

Innhold

0. Innledning

1. Forpliktelser overfor studenten
2. Respekt
3. Tillit og fortrolighet
4. Faglig redelighet
5. Konflikter mellom lærer og student(er)

0. Innledning

Etiske retningslinjer for undervisning og veiledning ved Institutt for musikk og dans (IMD) er utformet som et supplement til Etiske retningslinjer for statstjenesten (Moderniseringsdepartementet, 7. september 2005) og til UiS etiske regelverk.

Disse gjelder for alle ansatte ved IMD, mens supplementet gjelder for lærere og veiledere. Undervisning og veiledning innebærer mange etiske utfordringer fordi studenten er i en sårbar posisjon. Dette gjelder i særlig grad den individuelle undervisningen og veiledningen.

Alle ansatte plikter å sette seg inn i og etterleve de etiske retningslinjene for statstjenesten. Lærere og veiledere plikter i tillegg å sette seg inn i UiS/IMD etiske retningslinjer for undervisning og veiledning.

Det er både i studentenes og IMDs interesse at studentene kjenner innholdet i retningslinjene. Studiekoordinatorene skal derfor informere studentene om dette dokumentet ved studiestart. Studentene bekrefter ved semesterregistrering at de har lest det. Retningslinjene skal til enhver tid ligge tilgjengelig på IMDs interne nettsider.

Ved eventuelle avvik fra de etiske retningslinjene skal studentene henvende seg til kontaktlærer eller studiekoordinator, som i samråd med studenten kan bringe saken videre til instituttledelsen. Lærer brukes i fortsettelsen som en fellesbetegnelse for lærere og veiledere, mens undervisning brukes som fellesbetegnelse for undervisning og veiledning.

1. Forpliktelser overfor studenten

1.1 Læreren som forbilde og rollemodell

Læreren må være seg sin funksjon som forbilde bevisst og søke å være en god rollemodell for sine studenter.

1.2 Studentevaluering av undervisning

Læreren har ansvar for å gi sine studenter mulighet til å evaluere all undervisning.

Undervisningen bør evalueres underveis og eventuelt justeres av lærer i tråd med resultatene av evalueringen. Det vises her til UiS' kvalitetssystem som gir utfyllende informasjon om hvordan en slik evaluering kan gjennomføres.

2. Respekt

2.1 Integritet

Læreren må vise respekt for studentens personlige og faglige integritet og avstå fra handlinger eller uttalelser som kan oppfattes som krenking av studentens verdighet. Studenten bør inviteres til å si ifra om eventuelle negative reaksjoner på lærerens språkbruk eller atferd, enten direkte i situasjonen eller senere ved en passende anledning. Læreren må unngå atferd som kan virke ekskluderende for enkeltmennesker og grupper.

2.2. Fysisk kontakt

All undervisning og veiledning i musikk- og danseutøving krever fysisk kontakt og fysiske korreksjoner innen en profesjonell kodeks. I forbindelse med fysiske korreksjoner, utøvende veiledning og forskning gjelder disse punkter:

Unngå å komme i unødvendig fysisk kontakt med studenten.

Unngå å kommentere en students utseende eller fremtoning dersom dette ikke relateres direkte til faglig arbeid.

Man bør være særlig varsom med ord eller handlinger som kan oppfattes som seksuell trakassering. Det vises til UiS Tiltaksplan mot plagsom/truende seksuell oppmerksomhet

2.2 Asymmetri i undervisningssituasjonen

I enhver undervisningsrelasjon eksisterer det en asymmetri som læreren må være seg bevisst. Faglig kunnskap og autoritet skal ikke utnyttes til å vinne faglige eller personlige fordeler på bekostning av studenten eller utnyttes til å krenke eller undertrykke studenten.

2.3 Doble relasjoner i forholdet lærer/student

Doble relasjoner bør ikke forekomme.

Med doble relasjoner menes at læreren innehar flere roller enn den profesjonelle i sin omgang med studenten, for eksempel når læreren har et kjærlighets- eller slektskapsforhold til studenten. I slike tilfeller plikter læreren å rådføre seg med instituttleder. Læreren må være seg sin rolle bevisst og ha et særskilt ansvar for ikke å innlede relasjoner som setter studenten i en sårbar situasjon. Det kan i kjølvannet av doble relasjoner oppstå et habilitetsproblem ved bedømming av studentens arbeid. Hovedregelen i en slik situasjon er at undervisningsforholdet skal brytes. Dersom det av ulike grunner er umulig å bryte undervisningsforholdet, må partene i samarbeide med instituttleder forsøke å finne andre egnede løsninger. Partene må da være bevisst på at hovedregelen brytes og dermed vise stor aktsomhet i det videre samarbeidet.

2.4 Yrkesmessige relasjoner

I de tilfellene der student og lærer innehar yrkesmessige relasjoner utenfor undervisningsinstitusjonen må læreren være seg bevisst de utfordringer dette kan innebære for

relasjonen til studenten.

Læreren må være seg bevisst sin rolle som studentens lærer ved IMD, også i sammenhenger utenfor utdanningsinstitusjonen der lærer og student opptrer som kolleger. Læreren må til enhver tid vise diskresjon i forhold til omtale av interne anliggende ved egen institusjon (se også 3.2 samt lov om taushetsplikt i forvaltningen).

3. Tillit og fortrolighet

3.1 Prioritering av studentens behov

Læreren må ikke prioritere sine egne behov i undervisningen, for eksempel ved å betro seg om egne faglige eller personlige problemer.

3.2 Omtale av kolleger

Studenter må ikke utsettes for negativ eller nedsettende omtale av lærerens kolleger og/eller deres faglige ståsted. Læreren har et særlig ansvar for å være varsom ved omtale av interne kollegiale forhold. Læreren er underlagt taushetsplikt og plikter å sette seg inn i hva dette medfører på IMD.

3.3 Ansvar for studentenes velferd

Læreren bør være åpen og lydhør for studentens personlige forhold som kan ha betydning for studiarbeidet. Støtte og oppmuntring fra lærer er som regel verdifullt for studenten. Dersom lærer vurderer at studenten trenger hjelp, bør hovedregelen være å oppfordre studenten til å oppsøke aktuelle hjelpeinstanser. Opplysninger om aktuelle hjelpeinstanser finnes på UiS hjemmeside. IMD har også sin egen kontaktlærer som har erfaring med og kan veilede studenter i forhold til hjelpeapparatet. Det er en selvfølge at fortrolige opplysninger ikke videreføres til utenforstående, jfr lov om taushetsplikt.

4. Faglig redelighet

4.1 Bruk av studenters materiale

I tråd med god vitenskapelig praksis skal man gjøre rede for hvem som har deltatt i et forskningsarbeid/kunstnerisk utviklingsarbeid. Dersom lærer ønsker å anvende studentens materiale i egne publikasjoner, forskning eller utøving, må lærer sørge for å innhente tillatelse fra studenten på forhånd. For øvrig gjelder Retningslinjer for medforfatterskap også for kunstnerisk utviklingsarbeid og utøving.

5. Konflikter mellom lærer og student(er)

5.1 Konflikter mellom lærer og student(er)

Ved konflikter mellom lærer og student(er) har begge parter et ansvar for å forsøke å finne løsninger. Hvis konflikten ikke lar seg løse internt mellom de involverte parter, kan partene henvende seg til studiekoordinator eller instituttleder

*Betegnelser som inneholder formuleringen "institutt", "instituttleder", "institutt for musikk og dans" viser til fakultetets tidligere benevnelse (Institutt for musikk og dans). Teksten oppdateres etter nytt vedtak.

